

ผลและวิจารณ์

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของทรัพยากรนันทนาการฐานป่าไม้แต่ละแหล่ง

ตอนที่ 2 ลักษณะทางชีวกายภาพของทรัพยากรนันทนาการตามตัวชี้วัดศักยภาพ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินศักยภาพทรัพยากรนันทนาการฐานป่าไม้

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบผลการประเมินศักยภาพทรัพยากรนันทนาการฐานป่าไม้

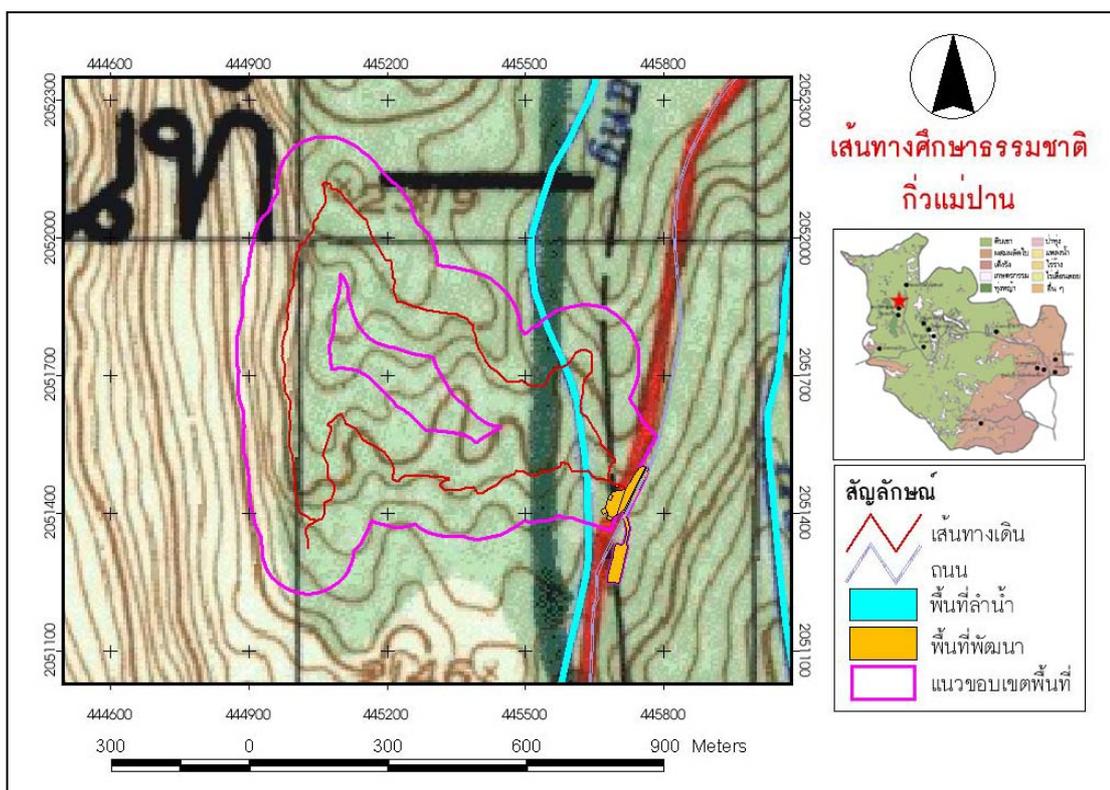
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของทรัพยากรนันทนาการฐานป่าไม้แต่ละแหล่ง

1. เส้นทางศึกษาธรรมชาติก๊วแม่ปาน

เส้นทางศึกษาธรรมชาติก๊วแม่ปาน ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะของเส้นทางเป็นวงรอบที่มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดอยู่ในบริเวณเดียวกัน โดยเส้นทางตัดผ่านสภาพสังคมพืชธรรมชาติที่มีความแตกต่างกัน 2 ประเภท คือ สังคมป่าดิบเขาและทุ่งหญ้าบนสันเขา (ทุ่งหญ้ากึ่งอัลไพน์) สำหรับช่วงแรกของเส้นทางถึงระยะประมาณ 960 เมตร ถูกปกคลุมด้วยสังคมป่าดิบเขาซึ่งมีบรรยากาศร่มครึ้ม ตามพื้นป่าเต็มไปด้วยเฟิร์นหลากหลายชนิด มีมอสส์สีเขียวขึ้นปกคลุมตามโคนต้นไม้และบริเวณริมห้วยที่ชุ่มชื้น ถัดจากนั้นจะพบกับทุ่งหญ้ากึ่งอัลไพน์ซึ่งเป็นพื้นที่โล่งกว้าง ระยะทางตั้งแต่ 960 - 1,380 เมตร จากจุดนี้ไปจะเป็นทางเดินเลียบบไปตามสันเขาหรือก๊วแม่ปานซึ่งมีดงต้นกุหลาบพันปี (*Rhododendron arboreum*) รวมทั้งไม้พุ่มขนาดเล็ก เช่น ซ้ำมะยมดอย (*Gaultheria crenulata*) และต่างไก่ป่า (*Polygala arillata*) ระยะทางตั้งแต่ 1,380 - 1,980 เมตร จากนั้นจะเข้าสู่เส้นทางช่วงสุดท้ายซึ่งถูกปกคลุมด้วยป่าดิบเขาอีกครั้งและไปสิ้นสุดที่จุดบรรจบใกล้จุดเริ่มต้นของเส้นทาง ระยะทางตั้งแต่ 1,980 - 3,090 เมตร โดยเส้นทางศึกษาธรรมชาติก๊วแม่ปานเปิดให้ใช้ประโยชน์เส้นทางตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายนของทุกปี

เส้นทางศึกษาธรรมชาติกัวแม่ปานมีแนวขอบเขตพื้นที่รวมทั้งแหล่งประมาณ 527,043.27 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ที่ยังคงสภาพธรรมชาติ 516,852.28 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 98.07 ของพื้นที่ทั้งหมด และพื้นที่ที่มีการพัฒนา 10,190.99 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 1.93 ของพื้นที่ทั้งหมด เส้นทางมีระยะทั้งหมด 3,090.00 เมตร

ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่เส้นทางศึกษาธรรมชาติกัวแม่ปาน ปรากฏดังภาพที่ 8

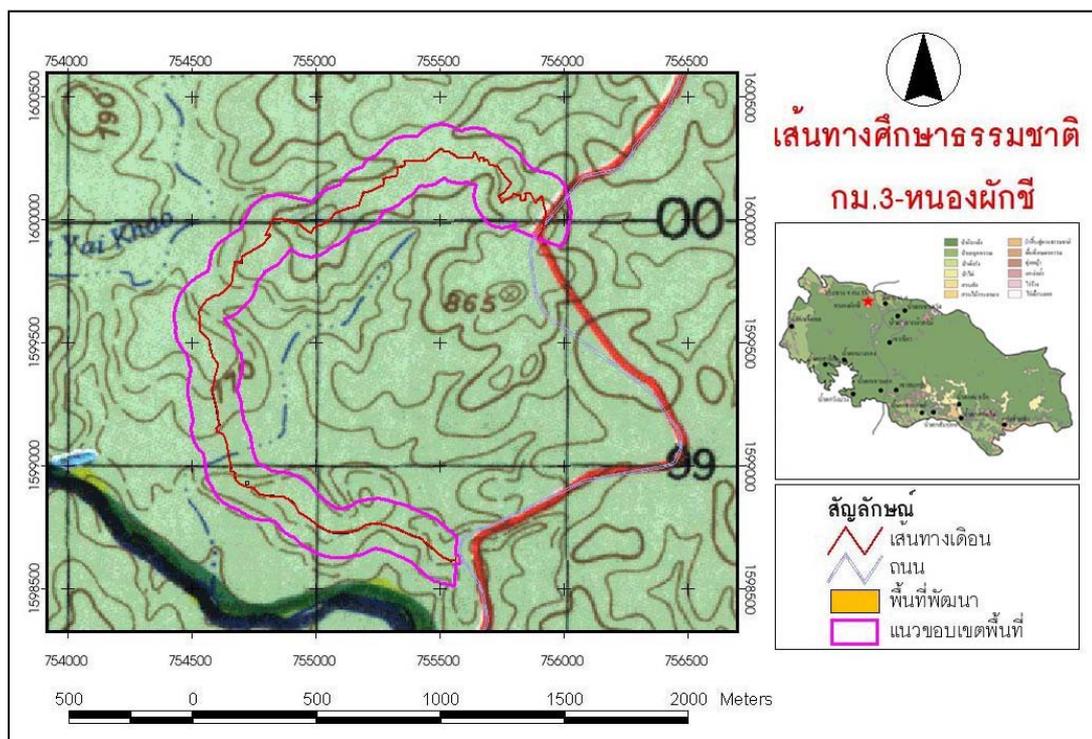
ภาพที่ 8 ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่เส้นทางศึกษาธรรมชาติกัวแม่ปาน อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์

2. เส้นทางศึกษาธรรมชาติ กม. 33 - หนองผักชี

เส้นทางศึกษาธรรมชาติ กม. 33 - หนองผักชี ตั้งอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีจุดเริ่มต้นอยู่ติดกับถนนหลวงตรงกิโลเมตรที่ 33 เส้นทางมีลักษณะเป็นวงรอบแต่จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดอยู่คนละบริเวณกัน มีระยะทางทั้งหมด 3,870 เมตร โดยช่วงแรกเส้นทางตัดผ่านสังคมป่าดิบแล้งที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีต้นไม้ใหญ่หลายคนโอบ ระยะทางตั้งแต่จุดเริ่มต้นถึงระยะ 2,234 เมตร และในช่วงหลังของเส้นทางจะตัดผ่านสภาพสังคมทุ่งหญ้า ระยะทางตั้งแต่ 2,234 - 3,870 เมตร มีโปงคินธรรมชาติและแหล่งน้ำธรรมชาติซึ่งสามารถพบเห็นร่องรอยการใช้ประโยชน์ของสัตว์ป่าชนิดต่าง ๆ ได้ เช่น กวางป่า (*Cervus unicolor*) เป็นต้น และบริเวณทุ่งหญ้าซึ่งตั้งอยู่ใกล้แหล่งน้ำและโปงคินธรรมชาติมีการสร้างหอดูสัตว์ไว้บริการนักท่องเที่ยว โดยเส้นทางศึกษาธรรมชาติ กม.33 - หนองผักชี เปิดให้ใช้ประโยชน์เส้นทางได้ตลอดทั้งปี

เส้นทางศึกษาธรรมชาติ กม.33 - หนองผักชี มีขนาดพื้นที่ทั้งหมด 768,306.21 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ที่ยังคงสภาพธรรมชาติ 758,337.69 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 98.70 ของพื้นที่ทั้งหมด และพื้นที่ที่มีการพัฒนา 9,968.52 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 1.30 ของพื้นที่ทั้งหมด

ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่เส้นทางศึกษาธรรมชาติ กม.33 - หนองผักชี ปรากฏดังภาพที่ 9

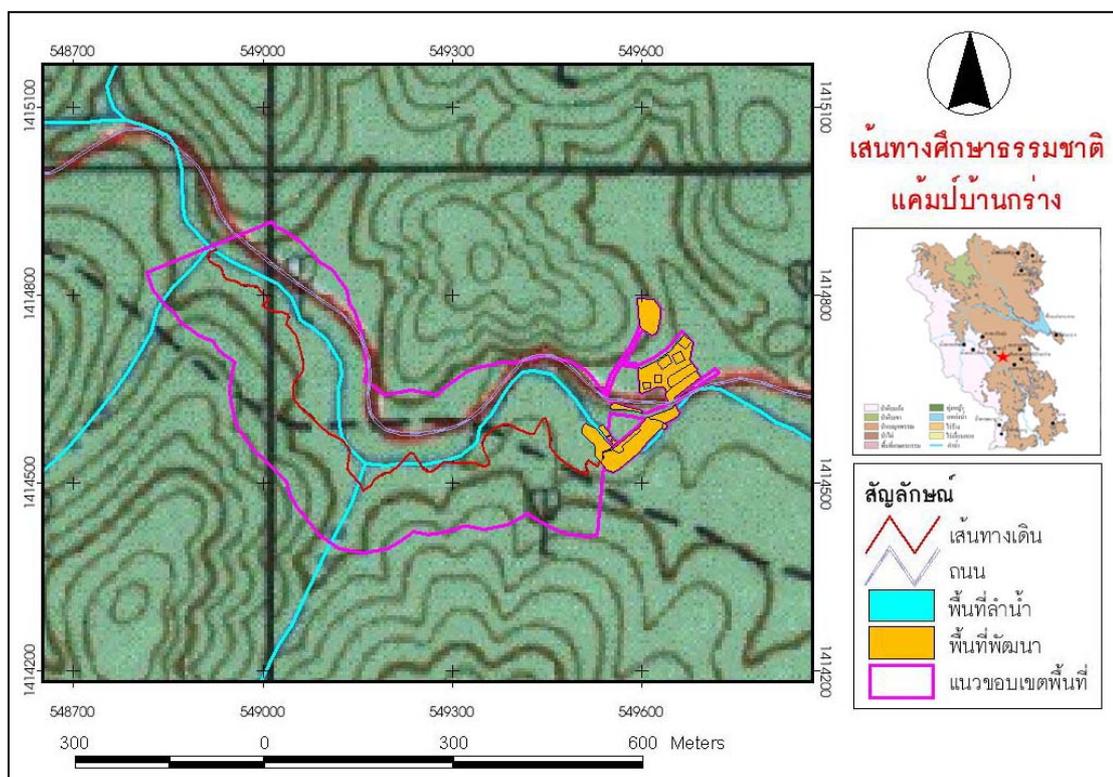
ภาพที่ 9 ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่เส้นทางศึกษาธรรมชาติ กม.33 - หนองผักชี อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

3. เส้นทางศึกษาธรรมชาติแคมป์บ้านกร่าง

เส้นทางศึกษาธรรมชาติแคมป์บ้านกร่างตั้งอยู่บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานที่ 4 (บ้านกร่าง) ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ตำบลห้วยแม่เพรียง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เส้นทางมีลักษณะเป็นวงรอบแต่จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดอยู่คนละบริเวณกัน มีระยะทางทั้งหมด 1,470 เมตร ใช้เวลาเดินศึกษาธรรมชาติประมาณ 1 ชั่วโมง ภายในเส้นทางตัดผ่านสภาพสังคมป่าดิบแล้งซึ่งมีลักษณะการทดแทนขั้นทุติยภูมิ (secondary succession) โดยเส้นทางศึกษาธรรมชาติแคมป์บ้านกร่างเปิดให้ใช้ประโยชน์เส้นทางตลอดทั้งปี

เส้นทางศึกษาธรรมชาติแคมป์บ้านกร่าง มีขนาดพื้นที่รวมทั้งแหล่งประมาณ 208,687.00 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ที่ยังคงสภาพธรรมชาติ 185,594.00 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 88.93 ของพื้นที่ทั้งหมด และพื้นที่ที่มีการพัฒนา 23,093.00 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 11.07 ของพื้นที่ทั้งหมด

ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่เส้นทางศึกษาธรรมชาติแคมป์บ้านกร่าง ปรากฏดังภาพที่ 10

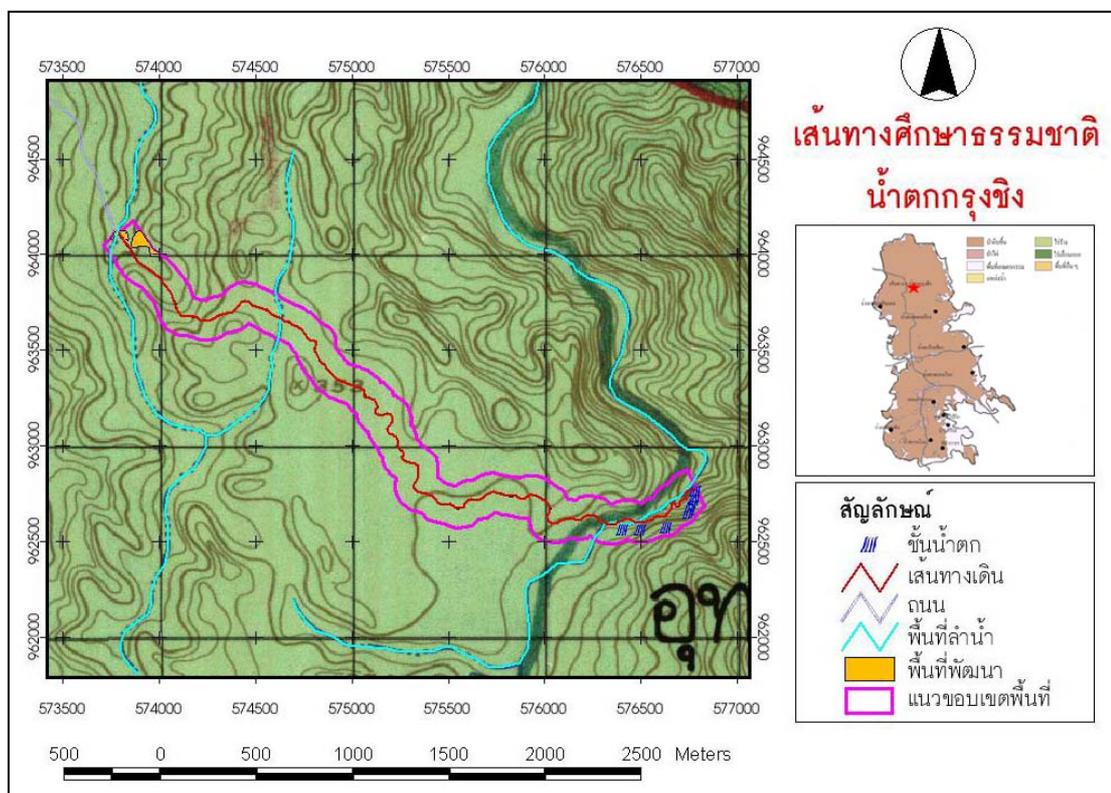
ภาพที่ 10 ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่เส้นทางศึกษาธรรมชาติแคมป์บ้านกร่าง อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

4. เส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกกรุงชิง

เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติน้ำตกกรุงชิง ตั้งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติเขาลวกที่ 4 (น้ำตกกรุงชิง) อุทยานแห่งชาติเขาลวก อำเภอเทพา จังหวัดนครศรีธรรมราช ลักษณะพื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่ราบสูงและมีภูเขาล้อมรอบ ลักษณะเส้นทางเดินไม่เป็นวงรอบคือเมื่อถึงจุดสิ้นสุดเส้นทางซึ่งมีน้ำตกกรุงชิงเป็นจุดสุดท้ายต้องเดินย้อนกลับทางเดิม โดยเส้นทางเดินมีความยาวทั้งหมด 3,990 เมตร เส้นทางตัดผ่านสภาพสังคมป่าดิบชื้นที่สวยงาม ความหลากหลายของพันธุ์ไม้ และนกนานาชนิด โดยเส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกกรุงชิงเปิดให้ใช้ประโยชน์เส้นทางได้ตลอดทั้งปี

เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติน้ำตกกรุงชิง มีขนาดพื้นที่รวมทั้งแหล่ง 873,588.00 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ที่ยังคงสภาพธรรมชาติ 858,074.00 ตารางเมตร ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 98.28 ของพื้นที่ทั้งหมด และพื้นที่ที่มีการพัฒนา 15,014.00 ตารางเมตร ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 1.72 ของพื้นที่ทั้งหมด

ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่เส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกกรุงชิง ปรากฏดังภาพที่ 11

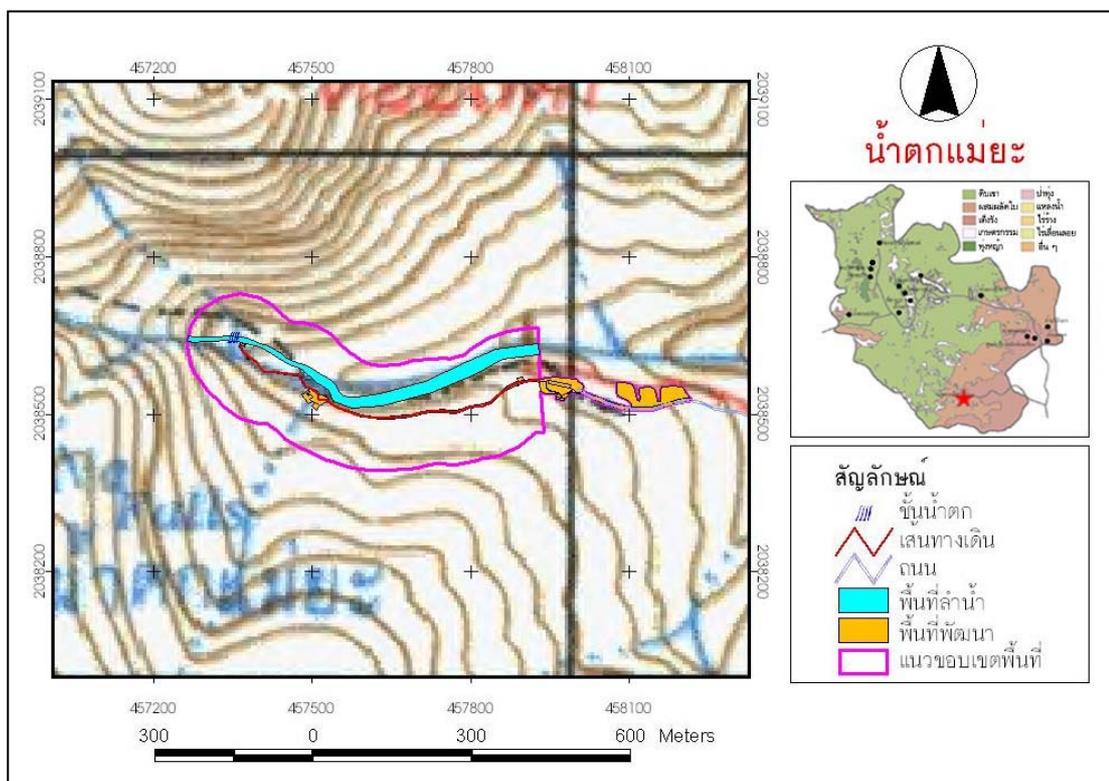
ภาพที่ 11 ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่เส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกกรุงชิง อุทยานแห่งชาติเขาลวก

5. น้ำตกแม่ยะ

น้ำตกแม่ยะตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ลักษณะของน้ำตกไหลลดหลั่นลงมาถึง 30 ชั้น รวมความสูงของทุกชั้นประมาณ 260 เมตร แต่เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปใช้ประโยชน์เพียง 1 ชั้น ซึ่งมีความสูงประมาณ 86 เมตร ระยะทางเดินจากลานจอดรถถึงชั้นน้ำตกประมาณ 653 เมตร โดยตลอดทางเดินสามารถมองเห็นลำน้ำของน้ำตก ขนานไปกับทางเดิน และสภาพธรรมชาติโดยรอบซึ่งปกคลุมไปด้วยสังคมป่าผสมผลัดใบ โดยน้ำตกแม่ยะเปิดให้ใช้ประโยชน์ตลอดทั้งปี

น้ำตกแม่ยะมีแนวขอบเขตพื้นที่รวมทั้งแหล่งประมาณ 149,175.90 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ที่ยังคงสภาพธรรมชาติประมาณ 138,373.60 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 92.76 ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ที่มีการพัฒนาประมาณ 10,802.30 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 7.24 ของพื้นที่ทั้งหมด

ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่น้ำตกแม่ยะ ปรากฏดังภาพที่ 12

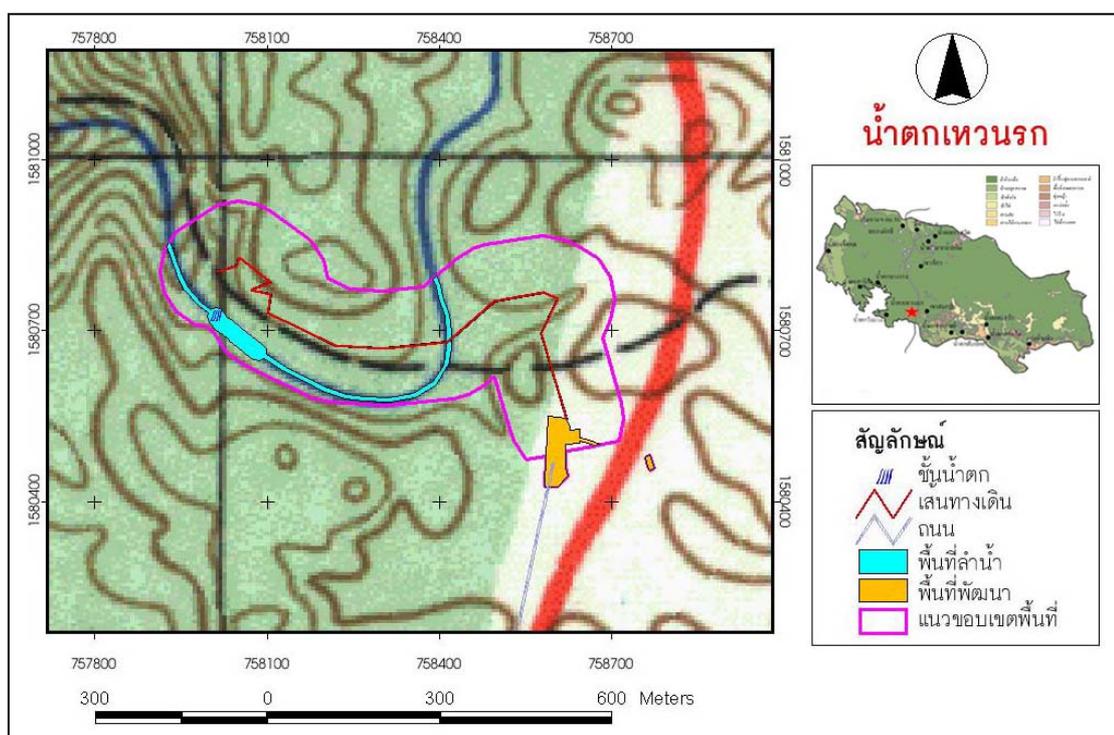
ภาพที่ 12 ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่น้ำตกแม่ยะ อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์

6. น้ำตกเหวนรก

น้ำตกเหวนรกตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เป็นน้ำตกที่มีขนาดใหญ่และสูงที่สุดของอุทยานแห่งชาติ อยู่ทางทิศใต้ทางลงไปจังหวัดปราจีนบุรี การเข้าชมต้องเดินเท้าจากลานจอดรถเข้าไปประมาณ 937 เมตร ซึ่งตลอดสองข้างทางปกคลุมไปด้วยสังคมป่าดิบแล้ง น้ำตกเหวนรกเป็นน้ำตกชั้นเดียวไหลลงสู่เบื้องล่างในลักษณะ 90 องศา ผ่านหน้าผาสูงชันประมาณ 49 เมตร สำหรับในช่วงฤดูฝนจะมีน้ำปริมาณมากและไหลแรง โดยน้ำตกเหวนรกเปิดให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดทั้งปี

น้ำตกเหวนรกมีขนาดพื้นที่รวมของแหล่งประมาณ 206,460.50 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ที่ยังคงสภาพธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ ของพื้นที่ทั้งหมด 199,515.20 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 96.55 ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนา 7,125.30 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 3.45 ของพื้นที่ทั้งหมด

ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่น้ำตกเหวนรก ปรากฏดังภาพที่ 13

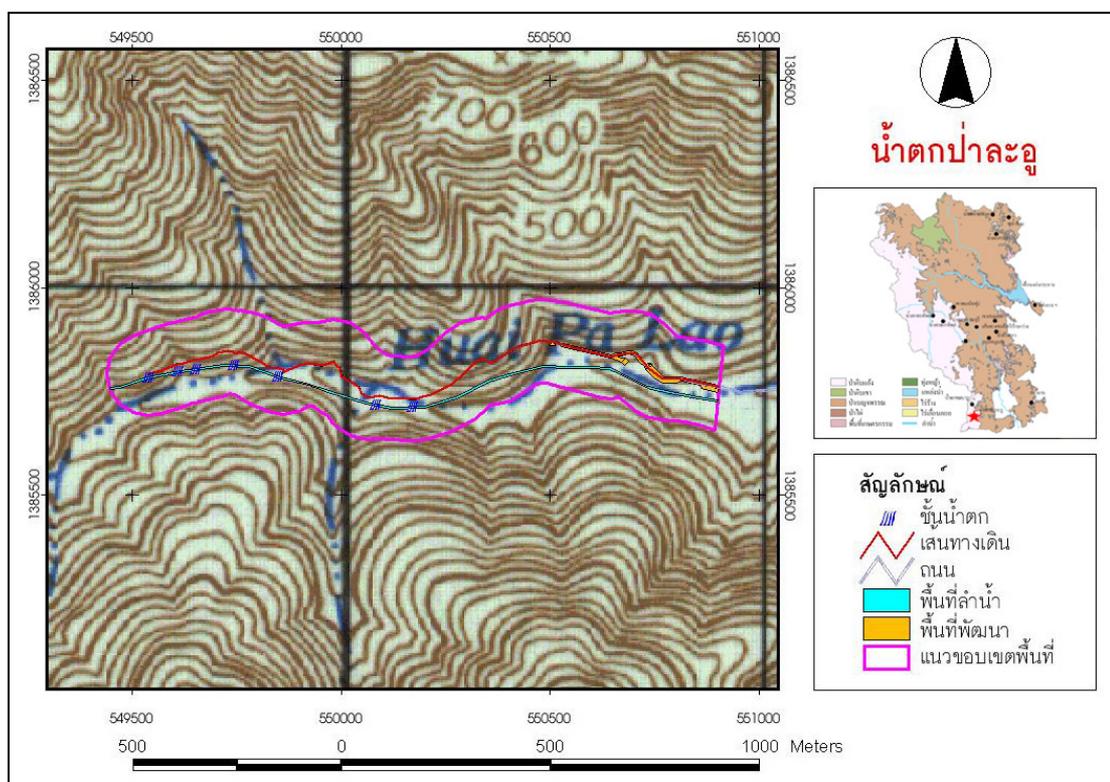
ภาพที่ 13 ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่น้ำตกเหวนรก อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

7. น้ำตกป่าละอู

น้ำตกป่าละอูตั้งอยู่ทางตอนใต้ของอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ห่างจากอำเภอหัวหินประมาณ 60 กิโลเมตร ใกล้หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานที่ 3 (หัวป่าเลา) น้ำตกป่าละอูมีความสูงทั้งหมด 15 ชั้น ไหลลดหลั่นลงมาเป็นทางยาว ซึ่งมีการเปิดให้นักท่องเที่ยวใช้ประโยชน์เฉพาะชั้นที่ 1 ถึงชั้นที่ 3 เนื่องจากน้ำตกชั้นที่สูงขึ้นไปต้องปีนป่ายไปตามโขดหินสูงชันเข้าถึงได้อย่างปลอดภัยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง โดยน้ำตกป่าละอูเปิดให้มีการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี

น้ำตกป่าละอูมีขอบเขตพื้นที่รวมทั้งแหล่งประมาณ 309,936.00 ตารางเมตร แยกเป็นพื้นที่ที่ยังคงสภาพธรรมชาติ 297,142.00 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 95.87 ของพื้นที่รวมทั้งแหล่ง พื้นที่ที่มีการพัฒนา 12,794.00 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 4.13 ของพื้นที่รวมทั้งแหล่ง

ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่น้ำตกป่าละอู ปรากฏดังภาพที่ 14

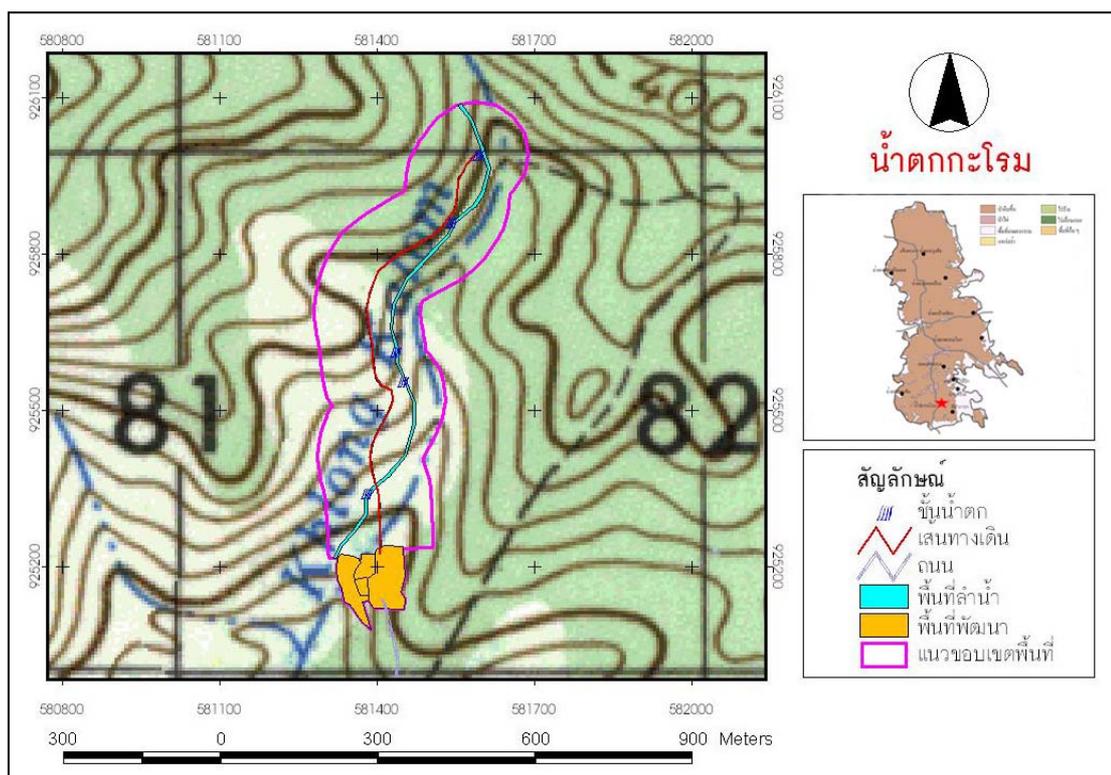
ภาพที่ 14 ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่น้ำตกป่าละอู อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

8. น้ำตกกะโรม

น้ำตกกะโรมตั้งอยู่ใกล้ที่ทำการอุทยานแห่งชาติเขาหลวง น้ำตกมีทั้งหมด 19 ชั้น เปิดบริการให้ท่องเที่ยวชมความหลากหลายของธรรมชาติ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและรีนรมย์เพียง 5 ชั้น ตลอดสองข้างทางเดินสู่น้ำตกชั้นสุดท้ายปกคลุมไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ของป่าดิบชื้น โดยน้ำตกกะโรมเปิดให้มีการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี

น้ำตกกะโรม มีขนาดพื้นที่รวมของแหล่ง 233,244.00 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ที่ยังคงสภาพธรรมชาติ 222,176.00 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 95.25 ของพื้นที่ทั้งหมด และพื้นที่ที่มีการพัฒนา 11,068.00 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 4.75 ของพื้นที่ทั้งหมด

ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่น้ำตกกะโรม ปรากฏดังภาพที่ 15

ภาพที่ 15 ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่น้ำตกกะโรม อุทยานแห่งชาติเขาหลวง